

SONIA FLOREA

**PROCEDURI CIVILE ÎN MATERIA
DREPTURILOR DE PROPRIETATE
INTELECTUALĂ
DOBÂNDIREA, APĂRAREA ȘI STINGEREA
DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ**

Tomul 23

BIBLIOTECA DE DREPT PRIVAT

Biblioteca inițiată și coordonată de **Marian NICOLAE**

- Tomul 1:** Octavian CĂPĂȚÎNĂ – Publicitatea comercială
- Tomul 2:** Andreea CIUCĂ – Apelul
- Tomul 3:** Ioan POPA – Contractul de vânzare-cumpărare
- Tomul 4:** Paul VASILESCU – Relativitatea actului juridic civil
- Tomul 5:** Gheorghe MOROIANU – Statutul profesiilor liberale
- Tomul 6:** Octavian CĂPĂȚÎNĂ – Asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială
- Tomul 7:** Răzvan VARTOLOMEI – Regimul juridic al plăților transfrontaliere în cadrul Uniunii Europene
- Tomul 8:** Adrian STOICA – Executarea silită imobiliară
- Tomul 9:** Emilia COTOI – Incidente în procedura de executare silită
- Tomul 10:** Răzvan DINCĂ – Protecția secretului comercial în dreptul privat
- Tomul 11:** Claudiu Constantin DINU – Normele de procedură civilă
- Tomul 12:** Mirela STANCU – Urmărirea și predarea silită a bunurilor imobile
- Tomul 13:** Ionuț-Florin POPA – Conformitatea lucrului vândut
- Tomul 14:** Șerban DIACONESCU – Contractul-cadru de distribuție comercială
- Tomul 15:** Ovidiu UNGUREANU, Cornelia MUNTEANU – Eseu asupra clasificării bunurilor în dreptul civil
- Tomul 16:** Radu RIZOIU – Garanțiile reale mobiliare.
O abordare funcțională
- Tomul 17:** Liviu-Marius HAROSA – Bunurile temporale ale Bisericii – regimul juridic al bunurilor aparținând Bisericii
- Tomul 18:** Eugen HURUBĂ – Contestația la executare în materie civilă.
Cu referiri la Noul Cod de procedură civilă
- Tomul 19:** Cristina Ioana FLORESCU – Arbitrajul comercial. Convenția arbitrală și Tribunalul arbitral
- Tomul 20:** Ionuț-Florin POPA – Rezoluțiunea și rezilierea contractelor
- Tomul 21:** Cristina NICOLESCU – Regimurile matrimoniale convenționale în sistemul noului Cod civil român
- Tomul 22:** George-Alexandru ILIE – Riscurile în contracte

SONIA FLOREA

**PROCEDURI CIVILE
ÎN MATERIA DREPTURILOR
DE PROPRIETATE
INTELECTUALĂ**

**DOBÂNDIREA, APĂRAREA
ȘI STINGEREA DREPTURILOR DE
PROPRIETATE INTELECTUALĂ**

**Universul Juridic
București
-2013-**

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2013, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără
acordul scris al S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA
AUTORULUI ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE
PE INTERIORUL ULTIMEI COPERTE.**

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FLOREA, SONIA**

**Proceduri civile în materia drepturilor de proprietate
intelectuală : dobândirea, apărarea și stingerea drepturilor
de proprietate intelectuală / Sonia Florea. - București :
Universul Juridic, 2013**

Bibliogr.

ISBN 978-973-127-978-7

347.77:330.35(100)

REDAȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL telefon: **021.314.93.15; 0726.990.184**

DISTRIBUȚIE: tel./fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

**COMENZI ON-LINE,
CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%**

TITLUL I

PROCEDURI ADMINISTRATIVE ȘI ADMINISTRATIV-JURISDICȚIONALE PRIVIND ELIBERAREA TITLURILOR DE PROPRIETATE INDUSTRIALĂ

CAPITOLUL I

Proceduri reglementate în dreptul intern

Secțiunea 1

Precizări introductive

1. Dobândirea dreptului de autor și a drepturilor conexe dreptului de autor. Legea dreptului de autor și a drepturilor conexe¹ conferă protecție operelor de creație intelectuală necondiționat de îndeplinirea unei formalități. Soluția este conformă cu cea adoptată prin Convenția de la Berna², potrivit căreia *folosința și exercițiul acestor drepturi nu sunt subordonate niciunei formalități*³.

---

¹ Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, M. Of. nr. 60 din 26 martie 1996 (citată în continuare Legea nr. 8/1996). Anterior acestei reglementări, până la adoptarea Legii din data de 23 martie 1904, Legea presei din 1862 obliga toți autorii sau cesionarii lor să depună un număr de exemplare al operei la Ministerul Instrucțiunilor Publice, cu efectul recunoașterii dreptului de autor. În dreptul anglo-saxon, recunoașterea protecției operelor prin drept de autor este condiționată de îndeplinirea unor formalități din care să reiasă voința autorului de a dobândi dreptul. A se vedea V. Roș, D. Bogdan, O. Spineanu-Matei, *Dreptul de autor și drepturile conexe. Tratat*, Ed. All Beck, București, 2005, p. 83 (citată în continuare *Dreptul de autor...*).

² Convenția pentru protecția operelor literare și artistice din 9 septembrie 1886, publicată în B. Of. nr. 84 din 31 iulie 1969.

³ Art. 5 alin. (2) din Convenția de la Berna.

Dreptul de autor și drepturile conexe comportă prerogative de natură patrimonială (drepturile de exploatare) și de natură nepatrimonială (drepturile morale).

Cele două categorii de prerogative au regimuri juridice diferite¹, ceea ce a permis separarea lor și analiza distinctă a acestora (potrivit teoriei dualiste²). Totuși, între cele două categorii de drepturi nu este un raport de conflict sau de totală independență; exercitarea dreptului moral poate servi unui scop patrimonial³. Analizat în unitatea și integralitatea sa (potrivit teoriei moniste), dreptul de autor poate fi asemuit unui arbore⁴, al cărui trunchi este păstrat de către autor, astfel încât interesele sale să poată fi cel mai bine protejate de lege⁵.

Dreptul de autor asupra unei opere protejate se naște *prin simplul fapt al realizării* operei, într-o formă aptă a fi percepută de simțurile omului, *independent de aducerea la cunoștința publică, chiar în formă nefinalizată*⁶. Crearea operei este un fapt juridic, prin care autorul operei, persoană fizică, dobândește, în puterea legii, calitatea de subiect al dreptului de autor și poate exercita prerogativele morale și patrimoniale conferite de acest drept.

---

¹ Drepturile morale sunt perpetue, inalienabile și imprescriptibile. Încălcarea drepturilor morale este sancționată pe calea acțiunii în contrafacere, care are regimul juridic aplicabil drepturilor patrimoniale; F. P. Dulian, *Le droit moral en France*, p. 125 și urm. și D. Gaudel, p. 357 și urm.; în Belgia, încălcarea drepturilor morale este sancționată pe calea acțiunii în contrafacere, cf. A. Braun și E. Cornu, *L'exercice du droit moral de l'auteur dans le domaine des arts plastiques*, p. 374 și urm. în *The Moral Right of the Author*, ALAI Congress, 1993.

² Conform acestei teorii, drepturile morale preced existenței drepturilor patrimoniale; A. Dietz, *Le droit moral de l'auteur*, în *The Moral Right of the Author*, ALAI Congress, 1993.

³ Pentru mulți titulari ai dreptului de autor, dreptul moral este exercitat precum un drept patrimonial, care permite obținerea unui quantum mai mare al despăgubirilor. Exercitarea dreptului moral trebuie să fie aptă să concilieze drepturi și interese legitime ale cocontractanților și ale artiștilor-interpreți ai operei, cf. C. Caron, *Le jeu de l'art ou l'art a-t-il tous les droits? Le droit moral en question: entre la rigueur française et le pragmatisme anglais*, Propr. int., nr. 38 din ianuarie 2011, p. 25 și urm.

⁴ Potrivit opiniei Prof. Ulmer, citat de A. Dietz, *op. cit. supra*.

⁵ În S.U.A., autorul poate înstrăina drepturile morale sau poate renunța la exercitarea lor; protecția juridică a dreptului moral la respectarea integrității operei este asigurată în cadrul exercitării dreptului patrimonial privind autorizarea realizării operelor derivate; J.C. Ginsburg, J.M. Kernochau, *Questionnaire on Moral Rights*, în *The Moral Right of the Author*, ALAI Congress, 1993, p. 199.

⁶ Art. 1 alin. (2) din Legea nr. 8/1996.

Sunt subiecte primare (originare) ale dreptului de autor numai persoanele fizice¹.

O persoană juridică poate dobândi calitatea de subiect al dreptului de autor, în condițiile legii², pe calea contractului de cesiune sau de licență.

De principiu, pot face obiect al contractului numai drepturile patrimoniale de autor. Legea nr. 8/1996, art. 11 alin. (1), interzice în mod expres renunțarea sau înstrăinarea drepturilor morale de autor. În Franța, s-a statuat în jurisprudență, aprobată de doctrină, că dreptul moral nu prevalează în fața forței obligatorii a contractului³, iar în Italia, doctrina⁴ a susținut că autorul poate dispune prin contract cu privire la dreptul moral la respectarea integrității operei, pentru a facilita exercitarea dreptului de autor.

Drepturile conexe dreptului de autor se dobândesc prin fapte juridice precum: interpretarea sau execuția unei opere, prima fixare a unei înregistrări sonore, publicare sau comunicare publică licită, prima fixare a unei opere audiovizuale sau a unor secvențe de imagini în mișcare. Pot fi subiecte primare ale drepturilor conexe persoanele fizice sau persoanele juridice.

Legea nr. 8/1996 prevede înființarea Registrului Național de Opere, administrat de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA), în care autorii pot cere înregistrarea operelor, cu scopul de a constitui un mijloc de probă privind nașterea și existența dreptului de autor în patrimoniul unei anumite persoane⁵.

Legea nr. 111/1995⁶ reglementează constituirea și organizarea Depozitului legal de documente, ca *fond intangibil al patrimoniului*

---

¹ A se vedea, pe larg, V. Roș, D. Bogdan, O. Spineanu-Matei, *Dreptul de autor. Tratat, op. cit.*, p. 45 și urm.

² Pentru dobândirea calității de subiect al dreptului de autor nu este necesară întrunirea calității de autor al operei. Art. 3 din Legea nr. 8/1996 prevede: [...] (2) *Opera de creație intelectuală este recunoscută și protejată, independent de aducerea la cunoștința publică, prin simplul fapt al realizării ei, chiar în formă nefinalizată.* (3) *Calitatea de subiect al dreptului de autor se poate transmite în condițiile legii.*

³ Cass., 1ère, 28 ianuarie 2003, *apud* C. Caron, *cit. supra*, n. 6.

⁴ Bertani, AIDA, 2006, p. 23, *apud* M. Vincenti, *La tutela processuale della proprietà intellettuale e industriale*, Ed. Experta, Forli, 2010, p. 25 și urm.

⁵ Art. 148 din Legea nr. 8/1996.

⁶ Lege privind depozitul legal de documente, M. Of. nr. 755 din 7 noiembrie 2007.

cultural național mobil. Constituirea depozitului nu produce efecte juridice în planul nașterii dreptului de autor asupra operelor de creație intelectuală.

2. Dobândirea drepturilor de proprietate industrială¹. Dreptul de proprietate industrială este *recunoscut și apărât²* sau *dobândit și protejat³* ca efect al parcurgerii procedurii administrative de examinare a cererii privind înregistrarea dreptului și eliberarea unui titlu de proprietate industrială⁴, de competența Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci⁵.

Procedura administrativă cuprinde obligatoriu procedura *examinării cererii*.

În materia dreptului la marcă și în materia dreptului la desene și modele, în cadrul examinării cererii, pot fi analizate și soluționate cereri ale terților (opозиția în materia desenelor și modelelor; opозиția și observația în materia dreptului la marcă).

Opozițiile se soluționează potrivit unei proceduri *inter partes*, distinct reglementate. Finalizarea procedurii de examinare în fond a cererii se face prin pronunțarea unei hotărâri de admitere sau de respingere a acesteia.

---

¹ Lucrarea tratează problema dobândirii titlurilor de protecție cu privire la drepturile de proprietate industrială exclusive cel mai frecvent înregistrate în practică: brevetul invenție, certificatul de înregistrare a mărcii, certificatul de înregistrare a desenului și modelului industrial. Sunt avute în vedere dispoziții normative de drept procesual civil, pentru analiza reglementărilor și a soluțiilor normative comune și diferite incidente.

² Art. 1 din Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată în M. Of. nr. 541 din 8 august 2007, rectificată în M. Of. nr. 638 din 18 septembrie 2007 (citată în continuare Legea nr. 64/1991), art. 1 din Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, republicată în M. Of. nr. 350 din 27 mai 2010 (Legea nr. 84/1998 a fost publicată inițial în M. Of. nr. 161 din 23 aprilie 1998; Legea va fi citată în continuare Legea nr. 84/1998).

³ Art. 1 din Legea nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor, republicată în M. Of. nr. 876 din 20 decembrie 2007 (Legea nr.129/1992 a fost publicată inițial în M. Of. nr. 1 din 8 ianuarie 1993; Legea va fi citată în continuare Legea nr. 29/1992).

⁴ Cum sunt: brevetul de invenție, certificatul de înregistrare a mărcii, certificatul de înregistrare a desenului industrial etc.

⁵ Denumit în continuare OSIM. Organizarea și funcționarea OSIM este legal reglementată prin H.G. nr. 573 din 7 septembrie 1998, publicată în M. Of., nr. 345 din 11 septembrie 1998, modificată prin H.G. nr. 1396 din 18 noiembrie 2009.

Hotărârea pronunțată poate face obiectul *contestăției administrativ-jurisdicționale* (în materia dreptului la marcă¹, a dreptului la desene și modele² și în materia dreptului la brevet³) și al *revocării* (în materia dreptului la brevet de invenție⁴), căi de atac care declanșează proceduri administrativ-jurisdicționale, de competența Comisiei de reexaminare (în materia brevetului de invenție⁵), respectiv a Comisiilor de contestații, din cadrul OSIM (în materia desenelor și modelelor⁶ și în materia mărcilor⁷).

Hotărârea pronunțată în soluționarea căilor de atac administrativ-jurisdicționale poate fi atacată pe calea *contestăției*⁸ sau *apelului*⁹, care permite realizarea controlului judecătoresc al deciziei de către Tribunalul București.

---

¹ În materia dreptului la marcă, contestația poate fi formulată de către solicitant sau de către orice persoană interesată, după publicarea hotărârii în BOPI, cf. art. 86 alin. (1) din Legea nr. 84/1998.

² Contestația poate fi formulată numai de către solicitantul căruia i se comunică hotărârea de către OSIM, cf. art. 24 alin. (1) din Legea nr. 129/1992.

³ Contestația poate fi formulată numai de către solicitantul căruia i se comunică hotărârea de către OSIM, cf. art. 51 din Legea nr. 64/1991.

⁴ Revocarea poate fi formulată de către orice persoană interesată, cf. art. 52 alin. (1) din Legea nr. 64/1991.

⁵ Art. 55 și urm. din H.G. nr. 547/2008 de aprobare a Regulamentului de aplicare a Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, publicată în M. Of. nr. 456 din 18 iunie 2008, cu modificările aduse prin O.U.G. nr. 221/2008 pentru stabilirea unor măsuri de reorganizare din cadrul administrației publice centrale (M. Of. nr. 882 din 24 decembrie 2008; citată în continuare H.G. nr. 547/2008).

⁶ Art. 24 alin. (2) din Legea nr. 129/1992.

⁷ Art. 86 alin. (3) din Legea nr. 84/1998.

⁸ Art. 86 alin. (2) din Legea nr. 84/1998.

⁹ În materia dreptului la desene și modele, precum și în materia dreptului la brevet, potrivit legii în vigoare la data redactării lucrării. Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (publicată în M. Of. nr. 365 din 30 mai 2012, citată în continuare LPA NCPC) modifică denumirea căii de atac în *contestatie*, cf. Titlul IV, *Modificarea și completarea unor legi speciale*, art. 20 și art. 21. După modificare, art. 57 alin. (1) din Legea nr. 64/1991 prevede: *Hotărârea Comisiei de reexaminare, motivată, se comunică părților în termen de 30 de zile de la pronunțare și poate fi atacată cu contestație la Tribunalul București în termen de 30 de zile de la comunicare.* Art. 25 alin. (1) din Legea nr. 129/1992, modificat, prevede: *Hotărârea Comisiei de contestații se comunică părților în termen de 30 de zile de la pronunțare și poate fi atacată cu contestație la Tribunalul București, în termen de 30 de zile de la comunicare. Hotărârea este supusă numai apelului.*

În continuare sunt analizate normele de drept procesual aplicabile în procedurile administrative și administrativ-jurisdicționale de competența OSIM în ce privește dreptul la brevete de invenție, dreptul la marcă și dreptul la desene și modele¹.

Fiecare din legile speciale aplicabile conține prevederi distincte de drept procesual, care, deși instituie soluții legale divergente, sunt justificate pe rațiuni identice.

În cadrul lucrării, normele de drept procesual sunt analizate unitar și sunt evidențiate soluțiile legislative diferite, în opinia noastră, nejustificate de considerente care țin de exercitarea efectivă și eficientă a drepturilor recunoscute de lege solicitanților în procedură.

De lege ferenda, considerăm necesară edictarea unor norme procesuale comune pentru toate tipurile de drepturi de proprietate industrială² (în special în ce privește calitatea procesuală pentru formularea contestației administrativ-jurisdicționale, termenele de soluționare a opoziției și a contestației administrativ-jurisdicționale, sancțiunile aplicabile opozițiilor și contestațiilor pentru vicii de formă, răspunderea civilă a OSIM pentru prejudiciile cauzate prin întârzierea sau refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri etc.), soluțiile punctuale fiind rezervate cazurilor în care însuși dreptul valorificat necesită adoptarea unor norme de procedură distincte.

O politică legislativă de încurajare a înregistrărilor drepturilor de proprietate industrială ar trebui să fie reflectată într-o reglementare a normelor de procedură unitară, eficientă, simplificată și sistematizată, aptă să asigure celeritatea dobândirii drepturilor și respectarea garanțiilor procedurale conferite de art. 6 din Convenția

---

¹ Sunt alese aceste drepturi de proprietate industrială din rațiuni care țin de impactul lor practic și de frecvența înregistrării acestora.

² Soluția este adoptată în Italia (în privința tuturor drepturilor de proprietate industrială) și în Benelux (numai în privința dreptului la desene și modele și a dreptului la marcă). Regulamentele privind drepturile de proprietate industrială comunitare prevăd norme de drept procesual comune pentru aceste drepturi [Regulamentul Consiliului (EC) nr. 207/2009 din 26 februarie 2009 privind marca comunitară, publicat în JOUE, nr. L 78 din 24 martie 2009, citat în continuare Regulamentul nr. 207/2009 sau Regulamentul mărcii comunitare și Regulamentul Consiliului (EC) nr. 6/2002 din 12 decembrie 2001 privind desenul comunitar, publicat în JOUE, nr. L 3 din 5 ianuarie 2002, citat în continuare Regulamentul nr. 6/2002 sau Regulamentul desenului comunitar].